

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Wiedza o współczesnym języku polskim- wykład - fonetyka z fonologią		8.0.13800	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Języka Polskiego			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia polska	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Ewa Badyda, profesor uczelni; dr hab. Róża Wosiak-Śliwa, profesor uczelni; dr hab. Beata Milewska, profesor uczelni; prof. dr hab. Bożena Matuszczyk-Podgórska; dr hab. Lucyna Warda-Radys, profesor uczelni; dr hab. Hanna Makurat-Snuzik, profesor uczelni; dr hab. Izabela Kępka, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		1	
Wykład		15 godz. -udział w wykładzie	
Sposób realizacji zajęć		10 godz. - przygotowanie się do zaliczenia	
zajęcia w sali dydaktycznej		25 godz.= 1 ECTS	
Liczba godzin			
Wykład: 15 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykład konwersatoryjny		Sposób zaliczenia	
- Wykład problemowy		Zaliczenie na ocenę	
- Wykład z prezentacją multimedialną		Formy zaliczenia	
		kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na podstawie wyników kolokwium zaliczeniowego (100%), przy czym przystąpienie do niego wymaga wcześniejszego spełnienia warunku uczestniczenia w co najmniej 90% wykładów.	
		Treści programowe zajęć wchodzi w skład egzaminu z wiedzy o współczesnym języku polskim - składnia, przeprowadzanego w 4 semestrze. Jednym z warunków przystąpienia do tego egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z tego przedmiotu wiedza o współczesnym języku polskim -wykład- fonetyka z fonologią.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	udział w zajęciach	kolokwium
	Wiedza	
K_W05	+	+
K_W06	+	+
	Umiejętności	
K_U02	+	+
K_U04	+	+
K_U05	+	+
K_U07	+	+
	Kompetencje społeczne	
K_K02	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Brak wymagań formalnych.

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Cele kształcenia

Celem wykładu jest: zapoznanie studentów z zagadnieniami systemu gramatycznego współczesnego języka polskiego w zakresie fonetyki oraz fonologii.

Treści programowe

Dźwięk mowy jako zjawisko akustyczne i artykulacyjne. Fizjologia mowy. Zapis mowy. Mowa a pismo. Rozbieżność pomiędzy mową a pismem w języku polskim. Alfabet fonetyczny, transkrypcja fonetyczna. Charakterystyka artykulacyjna głosek polskich, elementy klasyfikacji audytywnej i akustycznej. Ograniczenia łączliwości i pozycyjne występowanie głosek. Realizacja międzywyrazowa. Zasady poprawnej wymowy polskiej, wybrane błędy fonetyczne. Zmiany w stanie głoskowym wyrazu: upodobnienie, rozpodobnienie, redukcja, epenteza, metateza. Typy upodobnień w języku polskim. Wymowa regionalna. Cechy prozodyczne: akcent, intonacja, iloczas. Charakterystyka akcentu w języku polskim. Złożone jednostki fonetyczne: sylaba, wyraz fonetyczny, fraza intonacyjna. Fonem a głoska. Fonemy i ich warianty; typy wariantów fonemów. Cechy dystynktywne w języku polskim. System fonologiczny współczesnej polszczyzny w porównaniu z systemem minimalnym. Podstawowe różnice pomiędzy wybranymi systemami fonologicznymi (np. Stiebera, Jassema, Laskowskiego) i źródła rozbieżności między nimi. Podstawy transkrypcji fonologicznej.

Wykaz literatury

Na początku semestru prowadzący ustala zestaw lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu.

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):**A.1. wykorzystywana podczas zajęć**

- M. Wiśniewski, Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego, Toruń 1998 i nast.
- H. Jadacka, Akcent, [w:] Nowy słownik poprawnej polszczyzny, pod red. A. Markowskiego, Warszawa 1999 i nast., s. 1613-1615.

B. Literatura uzupełniająca

- Nagórko, Zarys gramatyki polskiej (ze słowotwórstwem), wyd. 3 rozszerzone, Warszawa 1998 i nast.
- D. Ostaszewska, J. Tambor, , Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego , Warszawa 2000 i nast.
- J. Strutyński, Fonetyka. Fonologia, [w:] tegoż: Gramatyka polska, Kraków 1997, s. 28–116.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W05, K_W06 K_U02, K_U04, K_U05, K_U07 K_K02	Student: K_W05 - ma rozszerzoną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej fonetyki oraz fonologii; K_W06 - ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą metod analizy i interpretacji zjawisk fonetycznych i fonologicznych..
	Umiejętności

Student:

K_U02 - potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z zakresu fonetyki, fonologii z wykorzystaniem źródeł mówionych i pisanych;

K_U04 -potrafi formułować i analizować problemy badawcze z zakresu fonetyki i fonologii, właściwie dobiera metody i narzędzia badawcze , by rozwiązywać problemy z ich zakresu;.

K_U05 - ma językowe kompetencje, pozwalające wypowiadać się o zjawiskach z zakresu fonetyki i fonologii w mowie i piśmie;

K_U07 - potrafi zweryfikować i ocenić poziom swoich kompetencji językowych oraz rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju zawodowego w zakresie współczesnego języka polskiego.

Kompetencje społeczne (postawy)

Student:

K_K02 - efektywnie organizuje swoją pracę na obszarze działu językoznawstwa, jakim jest fonetyka z fonologią i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania.

Kontakt

ewa.badyda@ug.edu.pl